

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 เป็นมาตรการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความต้องการของยาเสพติดด้วยการลดจำนวนผู้เสพ โดยมีแนวคิดที่ว่า ถ้าไม่มีผู้ใช้หรือผู้เสพแล้ว ย่อมไม่มีการผลิตหรือการค้าอันเป็นการลดจำนวนหรือปริมาณของยาเสพติด อีกทั้งยังเป็นการลดจำนวนผู้ผลิตและผู้จำหน่ายยาเสพติด ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดมาตรการในการลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยตัดวงจรผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยการนำตัวผู้เสพหรือติดยาเสพติด ไปบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งคาดว่าจะทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่หวนกลับไปสู่วงจรของยาเสพติดอีก และเมื่อจำนวนผู้ที่มีความต้องการยาเสพติดลดน้อยลง ก็ย่อมจะทำให้จำนวนผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติดลดจำนวนลงตามไปด้วย

จากการศึกษาพบว่า หลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 สถิติจำนวนคดีและจำนวนผู้ต้องหาที่มีอัตราการลดลงอย่างมากเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่หลังจากนั้นก็กลับมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว และจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษามีจำนวนน้อยกว่าจำนวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ย่อมแสดงให้เห็นได้ว่าการบังคับใช้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ยังคงมีจุดบกพร่องอยู่บางประการ โดยเฉพาะในส่วนของ การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการบำบัดรักษาที่กำหนดไว้แคบจนเกินไป และการกำหนดฐานความผิดของผู้กระทำความผิดที่มุ่งประเด็นไปที่ผู้เส่มากจนเกินไป โดยไม่ให้สิทธิแก่ผู้เสพที่ได้กระทำความผิดอาญาฐานอื่นเข้ารับการบำบัดรักษา อีกทั้งมีข้อจำกัดเกี่ยวกับชนิด ประเภท และปริมาณของยาเสพติด ทำให้ผู้เสพหรือติดยาเสพติดจำนวนมากไม่มีสิทธิได้รับการบำบัดรักษา นอกจากนี้กฎหมายดังกล่าวไม่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่เคยผ่านการบำบัดรักษามาแล้ว ดังนั้นผู้ที่เคยผ่านการบำบัดรักษามาแล้วหลายครั้ง ก็สามารถเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้ ทำให้ผู้เสพหรือติดยาเสพติดจำนวนมากอาศัยกฎหมายดังกล่าวเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกดำเนินคดี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งที่จะแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น โดยการแก้ไขบทบัญญัติของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถนำผู้เสพหรือติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้เสพหรือติดยาเสพติดลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด

The objective of the Narcotic Addict Rehabilitation Act B.E. 2545 (2002) is to reduce the levels of production and sales of narcotics on the market through reducing the number of narcotic users. The concept informing this approach is that without users or consumers, there would be no production or trade, a state of affairs which should go far in automatically reducing the quantity of available narcotics and the number of narcotic manufacturers and dealers. In enforcing this measure, it is accordingly thought that the problem of the wide scale use of narcotics could be eliminated provided that the connecting links in the cycle of production, sale, and use could be broken.

Thus, with this rationale in mind, there are programs fostering the treatment and rehabilitation of users or addicts of narcotic. It is anticipated that successful treatment and rehabilitation will eliminate narcotics recidivism, thereby breaking the narcotics cycle. It seems obvious, therefore, that if the number of those taking narcotics is reduced, the number of manufacturers and dealers of narcotics will be reduced in tandem with a reduction in users of narcotics.

Findings are as follows:

At the beginning when the Narcotic Addict Rehabilitation Act B.E. 2545 (2002) was first enforced, pertinent statistics show that the number of narcotic cases and offenders had been greatly reduced. However, this reduction was only temporary. For after this initial short period of reduction, the rate increased at a continuously accelerating pace. The number of those receiving treatment is now far fewer than the number of those committing narcotic offences. This indicates that there are flaws in enforcing the Act under study, especially in regard to determining which offenders should receive treatment in the context of the stark fact that those actually being treated are relatively few in number.

In determining who should be treated, the authorities are paying far too much attention to users of narcotics at the expense of those who are actual narcotic addicts. If a narcotic addict has committed criminal offences, then he or she is not allowed to receive treatment. There are also other limitations regarding kinds, types, and quantities of narcotics used. This results in large

members of users or addicts not being granted the right to receive treatment.

In addition, the law is inexplicit in specifying the criteria for determining eligibility for treatment. Therefore, those who have undergone treatment at various times are yet allowed to go through the treatment process over and over again. The untoward upshot is that a large number of users or addicts take advantage of this loophole in the law to avoid prosecution.

This thesis focuses on eliminating such flaws by amending the provisions of the Narcotic Addict Rehabilitation Act B.E. 2545 (2002) and other related laws in order to ensure a larger number of users or addicts can undergo treatment. This would result in a decrease of users or addicts to the vanishing point.